

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D. a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. a Mgr. Petra Šebka v právní věci žalobce: **Bart Reality s.r.o.**, se sídlem Praha 5, Ringhofferova 1, zastoupený JUDr. Milanem Veverkou, advokátem se sídlem Nový Jičín, U Hřiště 470, proti žalovanému: **Česká obchodní inspekce, ústřední inspektorát**, se sídlem Praha 2, Štěpánská 15, o žalobě proti rozhodnutí České obchodní inspekce, ústředního inspektorátu, ze dne 4.4.2014, č.j. ČOI 35921/14/O100/3000/14/HI/Št, sp. zn. ČOI 100001/12/O100,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí České obchodní inspekce, ústředního inspektorátu, ze dne 4.4.2014, č.j. ČOI 35921/14/O100/3000/14/HI/Št, sp.zn. ČOI 100001/12/O100, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 15 342 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. Milana Veverky, advokáta se sídlem Nový Jičín, U Hřiště 470.
- III. Žalovaný **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce podanou žalobou brojí proti rozhodnutí České obchodní inspekce, ústředního inspektorátu, ze dne 4.4.2014, č.j. ČOI 35921/14/O100/3000/14/HI/Št, sp.zn. ČOI 100001/12/O100, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí České obchodní inspekce, inspektorátu Jihomoravského a Zlínského (dále jen „prvostupňový orgán“), ze dne 5.3.2014, č.j. ČOI 25960/14/3000/R/Hv, kterým byla žalobci uložena pokuta ve výši 100 000 Kč. Žalobce navrhuje zrušení napadeného rozhodnutí, případně snížení uložené pokuty.

I. Podstata věci

Rozhodnutím ze dne 5.3.2014 prvostupňový orgán shledal žalobce vinným ze spáchání dvou správních deliktů podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele (dále jen „zákon o ochraně spotřebitele“). Jednoho se měl dopustit tím, že dne 16.8.2012 uvedl na spotřebitelské smlouvě uzavřené tohoto dne v Žirovnici mezi žalobcem a spotřebitelkou M. W. nepravdivý údaj o datu uzavření smlouvy ve smyslu § 5 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, a druhého se měl dopustit tím, že v době od 11.7.2012 do 3.9.2012 opomenul nejpozději při uzavírání smlouvy nejméně s osmi spotřebiteli uvést důležitý údaj ve smyslu § 5 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně spotřebitele, když písemně neinformoval o možnosti odstoupení od smlouvy do 14 dnů od jejího uzavření.

Žalobci byla za výše uvedená jednání uložena podle § 24 odst. 12 písm. d) zákona o ochraně spotřebitele pokuta ve výši 100 000 Kč spolu s náhradou nákladů řízení.

Proti tomuto rozhodnutí žalobce podal odvolání, kde mj. namítal, že sankce nenaplňuje preventivní účinek, neboť jeho jednání bylo systémovým pochybením, které odstranil již na základě příkazu České obchodní inspekce, inspektorátu Středočeského a Hl. města Prahy, ze dne 11.9.2013, č.j. 10/0809/13/P/34. Žalobce v podaném odvolání dále poukázal na znění § 48 odst. 1 správního řádu, které brání být trestán dvakrát za jeden delikt.

Žalovaný se v napadeném rozhodnutí neztotožnil se žalobcem v tom, že by byl postihován opakovaně za totéž jednání, neboť příkaz ze dne 11.9.2013 se vztahoval k odlišným zprostředkovatelským smlouvám než nyní přezkoumávané rozhodnutí. Současně se nejedná o pokračující delikt. Pozdější odstranění nedostatků pak podle žalovaného nebrání v uložení sankce. Skutečnost, že oba delikty jsou typově shodné a jedná se o systémový nedostatek, tak nelze podle žalovaného nijak zohlednit.

II. Shrnutí žaloby

Žalobce v žalobě namítá, že mu byla uložena pokuta v nepřiměřené výši. Opakuje námitku obsaženou již v odvolání, že v nyní projednávané věci není naplněna

preventivní funkce pokuty, neboť nápravy v chování žalobce bylo dosaženo již poté, co mu byl doručen příkaz ze dne 11.9.2013, č.j. 10/0809/13/P/34, kterým byl sankcionován za typově shodné jednání. Žalobce zdůrazňuje, že se nejedná o opakované porušení povinnosti, nýbrž jde o již dříve zjištěný systémový nedostatek postižený předchozím rozhodnutím.

Žalobce se proto domáhá zrušení napadeného rozhodnutí, případně snížení výše uložené sankce. Na svém procesním postoji setrval po celou dobu řízení před soudem.

III. Vyjádření žalovaného

Žalovaný předně odkazuje na obsah napadeného rozhodnutí a navrhuje, aby žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta. K uplatněným žalobním námitkám uvádí, že preventivní účinek sankce je třeba vztahovat nejen k samotné nápravě vytýkaného jednání, ale i k tomu, aby k páchání deliktu nedocházelo v budoucnu. Žalobci nebylo nijak přičítáno k tíži, že byl za stejné jednání již potrestán, neboť k porušení právní povinnosti v později rozhodnutém případě nastalo dříve než porušení téže právní povinnosti řešené zmiňovaným příkazem.

Podle žalovaného je výše pokuty přiměřená a odpovídající okolnostem případu. Výše uložené sankce je také řádně odůvodněna. Podle žalovaného samotná skutečnost, že se v obou případech jednalo o stejný systémový nedostatek, nebrání individuálnímu posouzení okolností případu a uložení odpovídající pokuty. Žalovaný dále poukazuje na to, že žalobci byly již v minulosti uloženy za správní delikty podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele pokuty, a to příkazem na místě ze dne 17.10.2011, sp.zn. 30/1954/11, za to, že žalobce porušil § 4 odst. 3 v návaznosti na § 5 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně spotřebitele tím, že nesdělil informace o smluvní pokutě, a příkazem na místě ze dne 18.1.2011, sp.zn. 30/1096/11, za to, že žalobce nesplnil povinnost stanovenou § 5 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, neboť uvedl nepravdivé údaje o obytné ploše bytu. Z toho je podle žalovaného zřejmé, že žalobce nevěnoval dostatečnou pozornost dodržování právních povinností a že se z dříve uložených sankcí nepoučil a nepřijal taková opatření, aby k páchání správního deliktu již nedocházelo.

Taktéž žalovaný setrval na svém procesním stanovisku po celou dobu řízení před zdejší soudem.

IV. Posouzení věci

Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů /dále jen s.ř.s./), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).

Napadené rozhodnutí bylo přezkoumáno v mezích uplatněných žalobních bodů dle § 75 odst. 2 s.ř.s., podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodování žalovaného postupem podle § 75 odst. 1 s.ř.s.

Soud rozhodoval bez jednání za splnění podmínek dle § 51 odst. 1 s.ř.s. a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Žalobce v podané žalobě nepopíral spáchání protiprávního jednání, avšak zpochybňoval výši uložené sankce, kterou shledával s ohledem na konkrétní okolnosti případu nepřiměřenou. Podle žalobce výše uložené sankce postrádala preventivní účinek, neboť za typově shodné jednání byl již žalobce postižen příkazem ze dne 11.9.2013 a systémový nedostatek obsažený v jeho smlouvách napravil.

Ze spisu k tomu vyplynulo, že Česká obchodní inspekce, inspektorát Středočeský a Hl. město Prahy, vydal dne 11.9.2013, č.j. 10/0809/13/P/34, příkaz, kterým žalobci uložil pokutu 50 000 Kč za porušení § 4 odst. 3 v návaznosti na § 5 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně spotřebitele, tj. za delikt podle § 24 odst. 1 písm. a) tohoto zákona, kterého se žalobce dopustil tím, že ve dvou zprostředkovatelských smlouvách uzavřených dne 16.11.2012 a 11.10.2012 neuvedl jednoznačnou informaci o právu písemně odstoupit od smlouvy do 14 dnů od jejího uzavření.

Z uvedeného je tak zřejmé, že žalobce skutečně za typově shodné jednání (neinformování o možnosti odstoupení od smlouvy do 14 dnů od jejího uzavření ve zprostředkovatelských smlouvách) byl již postižen předtím, než bylo vydáno napadené rozhodnutí.

Soud se předně ztotožňuje se žalovaným v tom, že v nyní posuzovaném případě byl žalobce postihován za neuvedení údaje o možnosti odstoupení od zprostředkovatelských smluv uzavřených v jiném období s jinými „klienty“, než ve zmiňovaném příkazu. Žalovaný tedy byl oprávněn žalobce nyní posuzovaným rozhodnutím za neuvedení údaje o možnosti odstoupit od smlouvy v případě smluv uzavřených v období od 11.7.2012 do 3.9.2012 postihnout. Soud však nemůže se žalovaným souhlasit v tom, že by skutečnost, že za typově totožné jednání již byl žalobce v minulosti postižen a že žalobce tyto systémové nedostatky odstranil, neměla být v daném případě zohledněna. Soud má naopak za to, že právě taková okolnost měla být v daném případě jako polehčující okolnost při stanovení výše pokuty vážena.

Výše ukládané pokuty je totiž výsledkem správního uvážení žalovaného. V takovém případě se správní orgán musí zabývat všemi hledisky, která jsou pro posouzení konkrétní výše pokuty nezbytná (zákonem předepsaná), nadto musí zohlednit i další skutečnosti, jež mohou mít na konkrétní výši pokuty vliv. Klíčovou je pak podmínka, aby z rozhodnutí bylo seznatelné, jaké konkrétní úvahy vedly správní orgán k uložení pokuty v příslušné výši, a aby výše pokuty s ohledem na zvažovaná kritéria a zákonnou limitaci vyhověla podmínce přiměřenosti.

Z judikatury Nejvyššího správního soudu přitom vyplývá, že jakkoli má správní orgán při ukládání pokuty volnost správního uvážení, je vázán základními principy správního rozhodování (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29.6.2005, č.j. 8 As 5/2005 - 53, nebo ze dne 27.3.2008, č.j. 4 As 51/2007-68, oba dostupné na www.nssoud.cz). Mezi tyto principy pak jistě patří i úplnost, resp. dostatečná odůvodněnost rozhodnutí správního orgánu, která v konečném důsledku vyvolá i jeho přesvědčivost.

Správní orgán tak při rozhodování o výši pokuty musí zohlednit všechny skutečnosti, které výši pokuty mohou v konkrétním případě ovlivnit, řádně se s nimi v odůvodnění svého rozhodnutí vypořádat a přesvědčivě odůvodnit, ke které okolnosti přihlédl a jaký vliv měla na konečnou výši pokuty. Výše uložené pokuty tak musí být v každém rozhodnutí zdůvodněna způsobem, který nepřipouští rozumné pochyby o tom, že právě taková výše pokuty odpovídá konkrétním okolnostem individuálního případu. Tak tomu musí být bez ohledu na to, zda zákon, podle něhož je pokuta ukládána, obsahuje hlediska, k nimž je správní orgán povinen při stanovení výše pokuty přihlížet, či nikoli. K okolnostem, které je povinen žalovaný vážit, tak v případě, kdy zákon žádné vodítko neobsahuje, bude vedle významu zákonem chráněného zájmu, který byl deliktem dotčen, zpravidla patřit také míra zavinění pachatele deliktu, následky deliktního jednání, okolnosti protiprávního jednání, délka trvání porušování zákona, případně jeho opakování, osoba pachatele a jeho následná spolupráce se správním orgánem. Relevantní mnohdy také bude pohnutka pachatele, způsob spáchání deliktu či pachatelovy majetkové poměry (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2010, č. j. 1 As 9/2008-133, publ. pod č. 2092/2010 Sb. NSS).

Jak již konstatoval Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 27.3.2008, č.j. 4 As 51/2007-68, dostupném na www.nssoud.cz, „*řádné odůvodnění ukládané sankce v případě správního trestání je základním předpokladem pro přezkoumatelnost úvahy, kterou byl správní orgán při svém rozhodování veden. Zohledněním všech hledisek, jež lze v konkrétní věci považovat za relevantní, pak určuje míru zákonnosti stanoveného postihu. (...) Jednotlivé logické kroky, které vedly správní orgán ke stanovení konkrétní výše pokuty, je přitom třeba formulovat precizně a jednoznačně, aby odůvodnění stanovené výše pokuty bylo přezkoumatelné*“.

V daném případě prvostupňový orgán, resp. žalovaný řádně zohlednil zákonná kritéria pro uložení pokuty, avšak nesprávně vyhodnotil okolnost, že žalobce je sankcionován za typově shodné jednání, za něž byl již dříve postižen. Pokud pak žalobce tvrdil, že se již od jeho potrestání příkazem ze září 2013 tohoto jednání nedopouští (neboť zprostředkovatelské smlouvy uvedl do souladu se zákonem o ochraně spotřebitele), jedná se o okolnost, kterou je třeba při ukládání sankce za takové (typově shodné) jednání, za něž již byl žalobce postižen, zohlednit. Pokud by totiž bylo pravdivé žalobcovo tvrzení, že od září 2009 uzavírané zprostředkovatelské smlouvy řádné poučení o možnosti odstoupit od smlouvy obsahují, byla by preventivní

funkce ukládané pokuty značným způsobem naplněna již vydáním zmiňovaného příkazu. K závěru, že se jednalo o systémové pochybení žalobce, přitom dospívá i žalovaný v napadeném rozhodnutí.

Soud rovněž vážil, zda by nemohl na základě moderačního požadavku žalobce uloženou pokutu s ohledem na shora uvedené snížit sám. Dospěl však k závěru, že tak učinit nemůže, neboť v daném případě je okolnost, že se žalobce od září 2013 protiprávního jednání nedopouští, pouze v režimu tvrzení žalobce. Bude tedy na žalovaném, aby si od žalobce vyžádal pro toto jeho tvrzení důkazní oporu (tj. zprostředkovatelské smlouvy za předmětné období) a následně uvážil, zda se jedná o informaci pravdivou či nikoli. Podle toho pak tuto skutečnost jako polehčující okolnost zohlední.

V. Závěr

Je třeba tedy uzavřít, že se soud ztotožnil se žalobcem namítanou nezákonností napadeného rozhodnutí a shledal žalobu důvodnou. Napadené rozhodnutí zrušil podle § 78 odst. 1 s. ř. s. a podle § 78 odst. 4 s. ř. s. vyslovil, že věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení. V něm je žalovaný vázán právním názorem zdejšího soudu vysloveným v tomto rozhodnutí (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Zároveň nechť žalovaný neopomene, že ukládá-li správní orgán pokutu za více správních deliktů, je povinen analogicky použít zásadu absorpční (zakotvenou v § 12 odst. 2 zákona o přestupcích), nestanoví-li příslušný právní předpis jinak (k tomu viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2005, č. j. 6 As 57/2004 - 54, publikovaný pod č. 772/2006 Sb. NSS, nebo rozsudek téhož soudu ze dne 3. 12. 2008, č. j. 7 Afs 7/2008 - 204, dostupný na www.nssoud.cz).

VI. Náklady řízení

Výrok o nákladech řízení o žalobě se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný úspěšný nebyl, právo na náhradu nákladů řízení nemá. Žalobce byl ve věci úspěšný, a proto mu přísluší náhrada nákladů řízení proti neúspěšnému žalovanému. Z obsahu soudního spisu vyplývá, že žalobci vznikly náklady ve výši 3000 Kč za zaplacený soudní poplatek. Dále náklady právního zastoupení spočívající v odměně advokáta za tři úkony právní služby (tj. převzetí a příprava zastoupení, žaloba a replika, společně se třemi režijními paušály – celkem tedy 3 x 3100 Kč + 3 x 300 Kč). To vše podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a) a d), § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytnutí právních služeb (advokátní tarif). Vzhledem k tomu, že advokát je plátcem DPH, byla zmíněná částka (krom soudního poplatku) navýšena o DPH. Celkem se tedy jedná o 15 342 Kč, které je žalovaný povinen zaplatit k rukám zástupce žalobce ve stanovené lhůtě.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 14. ledna 2016

Za správnost vyhotovení:
Romana Lipovská

David Raus, v.r.
předseda senátu